

Příspěvek vědců z ÚFCH J. Heyrovského AV ČR k popularizaci vědy a výchově lidských zdrojů pro oblast VaV

Ing. Květa Stejskalová, CSc.
ÚFCH J. Heyrovského AV ČR, v.v.i.

Seminář v Senátu ČR

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z
jejich společenských úloh

1

Jaký problém má česká věda **DNES ?**

**Lidské zdroje (stárnou, docházejí
a neobnovují se, klesá kvalita....) !**

**Jedno z řešení – „vychovávat a pěstovat si
vědeckou mládež“.....**

- V letech 2005-2007 – účast ústavu v projektu „Otevřená věda“ AV CR (ESF) – SŠ z regionu Praha
- 2008-2009 – vlastní projekt ÚFCH JH „Tři nástroje“ (MSMT-NPV II- program lidské zdroje) – všichni studenti z celé CR
- 2010-2012 - účast ústavu v projektu „Otevřená věda II“ AV ČR (ESF) – SŠ z regionů mimo Prahu
- 2010 a dál - také nutnost podávat nové vlastní projekty do soutěží ESF, MSMT aj.

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z
jejich společenských úloh

2

Projekt TRÍ NÁSTROJE

- **Cíl:** zapojit mladou generaci do VaV, aby v ní nejen hledala, ale i našla svou perspektivu.
- **Cílové skupiny:** SŠ + VŠ+ PGS + nově ZŠ (některé produkty dostupné i pro pedagogy ZŠ a SŠ, popř. laickou veřejnost)
- **Nástroje:** INFORMACE – STÁŽ – PREZENTACE

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z jejich společenských úloh

3

INFORMACE

- **Webové stránky** - <http://www.jh-inst.cas.cz/3nastroje>, multimedální CD-ROM, videosnímky, tištěné materiály.
- **Vzdělávací programy** (účastník hodnotí akci vyplněním dotazníku, anonymní, vyhodnoceno 680 dotazníků) - letní škola NANO2008, popularizační přednášky, exkurze, workshopy, **výstavy** (např. „Příběh kapky“ o J. Heyrovském - <http://www.jh-inst.cas.cz/heyrovsky> - putovní, 6 míst, dosud 6300 návštěvníků, již distribuováno 750 ks multimedialního CD ROM o výstavě).

Nutná medializace výsledků - tisk, rozhlas, televize.

Systematický monitoring výstupů. Klíčové výstupy zveřejňovány na webu v Aktualitách a archivovány v odkazu Média (či Napsali o nás); ca 25-30 ročně. Osvědčený zdroj informací pro veřejnost -<http://www.jh-inst.cas.cz/www/media.php?p=89>.

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z jejich společenských úloh

4

Videoklipy o pracovištích – 21 klipů tvoří DVD s titulem *Fyzikální chemie na prahu třetího tisíciletí...*, klipy jsou rovněž umístěné na webu projektu v odkazu Virtuální exkuse a také na multimedialním CD-ROM, které dostávají např. studenti při návštěvě ústavu.....

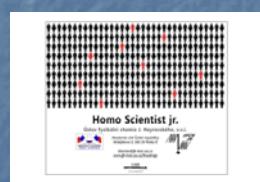
22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z jejich společenských úloh

5

Krátký filmový dokument o vědcích z ÚFCH JH s názvem *Homo Scientist jr.*

- Cíl jednoznačný ne však jednoduchý: *vyvrátit „mýtus vědce jako podivinského monstra snažícího se pokorit přírodu za každou cenu“*
- Představujeme mladé generaci „vědce jako člověka“ a „člověka profesí vědce“ (vedle vědy i jeho osobité zájmy, rodinný život....)
- Rozhovory – desítka různých otázek
- Odpovídalo 6 vědců a 3 vědkyně (30-43 let)
- 30ti minutový dokument, snímky z laboratoří, soukromá foto....

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z jejich společenských úloh

6

Věda není nuda-Vítejte v ÚFCH JH

multimediální CD-ROM, který bude současně základem nového popularizačního webu ústavu

- Texty představující jednotlivá pracoviště
- Prezentace popularizačních přednášek na různá téma z oboru fyzikální chemie (přednesená v rámci různých akcí v letech 2005-2009)
- Videoklipy *Fyzikální chemie na prahu třetího tisíciletí...*
- Dokument *Homo Scientist jr.*
- Fotografie a obrázky (vysvětlující jevy, principy metod a přístrojů)
- Digitalizované archivní materiály (tzv. Toulky historií - např. staré filmy o výzkumu v ústavu v 50.a 60. letech, prezentace o polarografii)
- Kontakty na vědecká pracoviště v ústavu
- Odkazy na zajímavé www stránky v oboru fyzikální chemie.....

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z jejich společenských úloh

7

STÁŽ ve vědeckém týmu

- Celoroční a prázdninové stáže SŠ a VŠ studentů ve vědeckých týmech – učí se týmové práci
(např. středoškolských stáží bylo v roce 2008- 17 ; 2009- 34; VŠ – ca 30/ročně; PGS – ca 45/ročně)

V rámci stáží je zaručena spolupráce všech cílových skupin:
princip „mladší se učí od starších...“

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z jejich společenských úloh

8

PREZENTACE

- Každoroční multioborový ústavní seminář všech studentů
- Aktivní účast na pravidelných seminářích oddělení, konferencích a soutěžích

**Učíme studenty nebát se a nestydět se prezentovat své výsledky
neboť vědec se bez prezentace (slovem a písmem) neobejde!**

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z jejich společenských úloh

9

WebArchiv
archiv českého webu

Informace o výsledcích bádání jsou pravidelně aktualizovány na 5 webových stránkách ÚFCH JH:

CZ a EN stránka ústavu: www.jh-inst.cas.cz

Popularizační a vzdělávací projekt Tři nástroje: www.jh-inst.cas.cz/3nastroje

Nanocentrum: www.jh-inst.cas.cz/nanocentrum

Putovní výstava Příběh kapky (historie – J. Heyrovský):
www.jh-inst.cas.cz/heyrovsky

Naše weby dnes zveřejňují okolo 1000 fotografií a 30 videí.

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z jejich společenských úloh

10

Děkuji za pozornost

kvetoslava.stejskalova@jh-inst.cas.cz

www.jh-inst.cas.cz

pro zájemce jsou připravena všechna 4
zmíněná popularizační a vzdělávací DVD či CD

J. Heyrovský
Institute of Physical Chemistry

Academy of Sciences of the Czech Republic

22.2. 2011

Popularizace vědy jako jedna z
jejich společenských úloh

11